

Järjestöbarometri 2007

Ajankohtaiskuva sosiaali- ja terveysjärjestöistä

Marja Vuorinen, Riitta Särkelä,
Juha Peltosalmi, Anne Eronen

Tilaukset

-puhelimitse: (09) 774 721

-sähköpostilla: julkaisut@stkl.fi

-internetistä: www.stkl.fi

Järjestöbarometri 2007 -aineistot

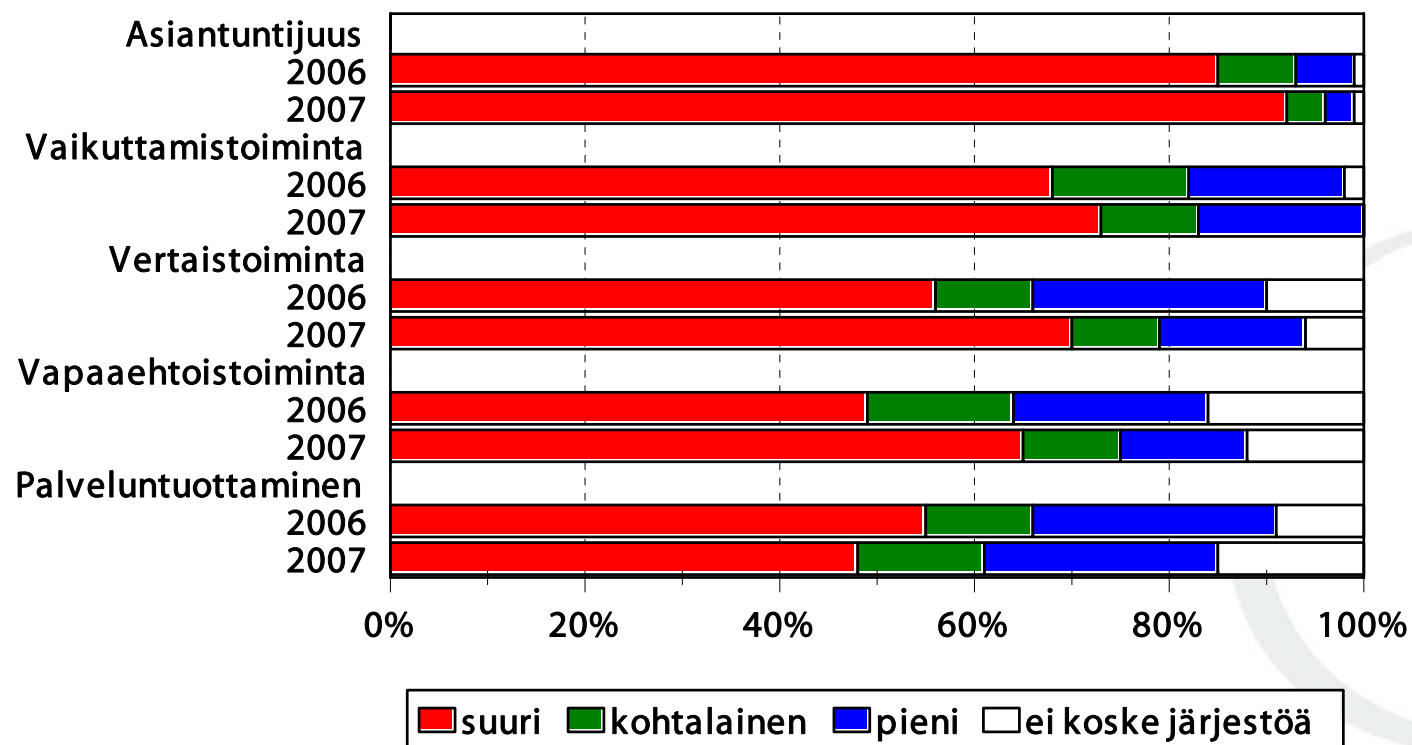
- ♡ Kyselyaineistot, joissa vastaajina:
 - 111 valtakunnallisten järjestöjen johtajaa
 - 44 kuntoutuspäällikköä (erillinen kuntoutuskysely)
 - 141 aluetyöntekijää
 - 1 016 paikallisyhdistystä
 - 1 039 15–79 -vuotiasta suomalaista
(Taloustutkimuksella teetetty kysely suomalaisten osallistumisesta sosiaali- ja terveisyhdistysten toimintaan)
- ♡ Tilastoaineistot:
 - RAY:n avustustiedot
 - Stakesin tilastot yksityisistä sosiaalipalveluista

Sosiaali- ja terveysturvakenttä

- ♡ Yhdistyksiä rekisteröity vuodesta 1919 lähtien arviolta n. 13 000
- ♡ Nyt olemassaolevia arviolta yli 8 500, joista:
 - n. 8000 paikallisyhdistystä
 - n. 300 piiriyhdistystä
 - n. 200 valtakunnallista järjestöä

Painopiste kansalaisjärjestötoimintaan

Valtakunnallisten järjestöjen toiminnan painopisteet v. 2006 ja 2007

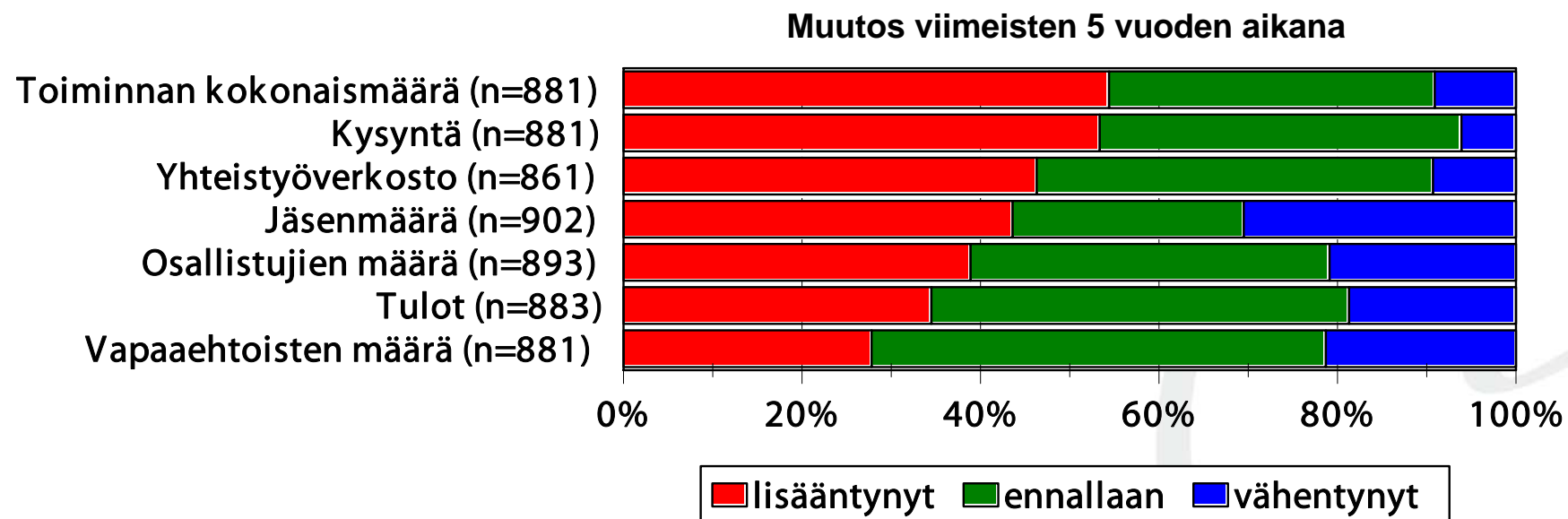
Painopiste kansalaisjärjestötoimintaan

- ♡ Muutokset vuodesta 2006 vuoteen 2007:
 - Painopiste selvästi vapaaehtoistoiminnan ja vertaistoiminnan suuntaan
 - Palveluntuotannon painopiste pienenemässä
- ♡ 16 % järjestöjohtajista arvioi palveluntuottamisen merkityksen vähenevän tulevien 3-5 vuoden kuluessa
- ♡ Järjestöjen joidenkin sosiaalipalvelumuotojen (esim. kotipalvelut) määrä vähenevässä

Suomalaiset osallistuvat sosiaali- ja terveysyhdistysten toimintaan

- ♥ Viimeisen vuoden aikana 15–79 -vuotiaista suomalaisista:
- 21 % (900 000) on osallistunut yhdistysten koulutuksiin, retkiin yms. toimintaan
 - 13 % (500 000) on osallistunut vapaaehtoistoimintaan
 - 6 % (250 000) on osallistunut vertaistoimintaan
 - 4 % (166 000) on toiminut luottamushenkilönä

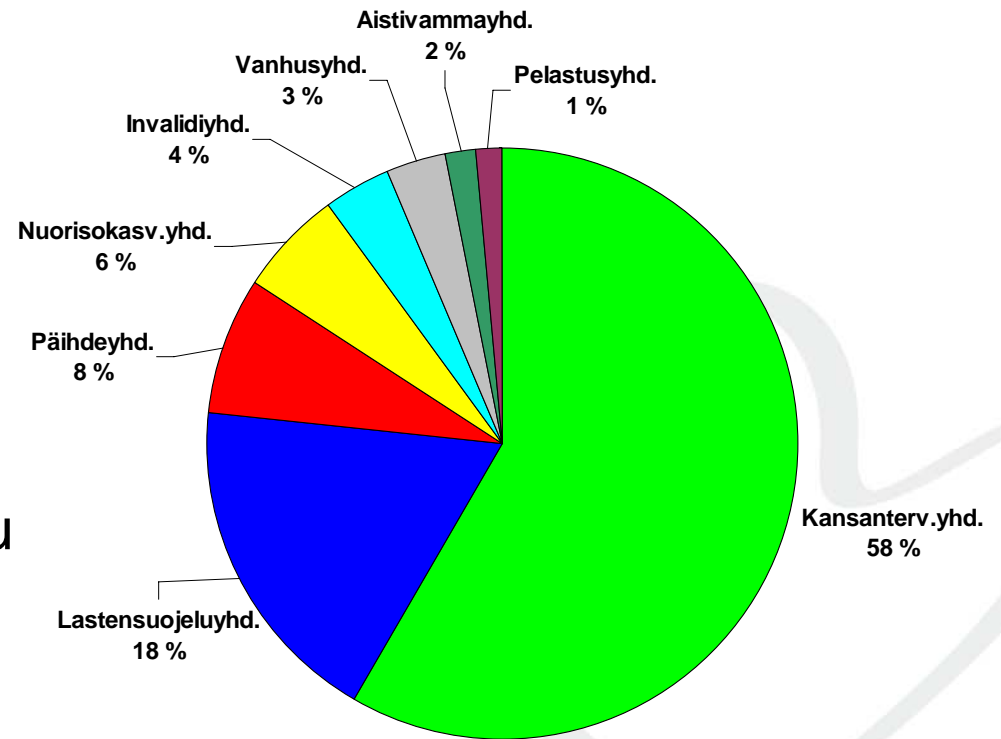
Sosiaali- ja terveysyhdistysten toiminnalla on kysyntää

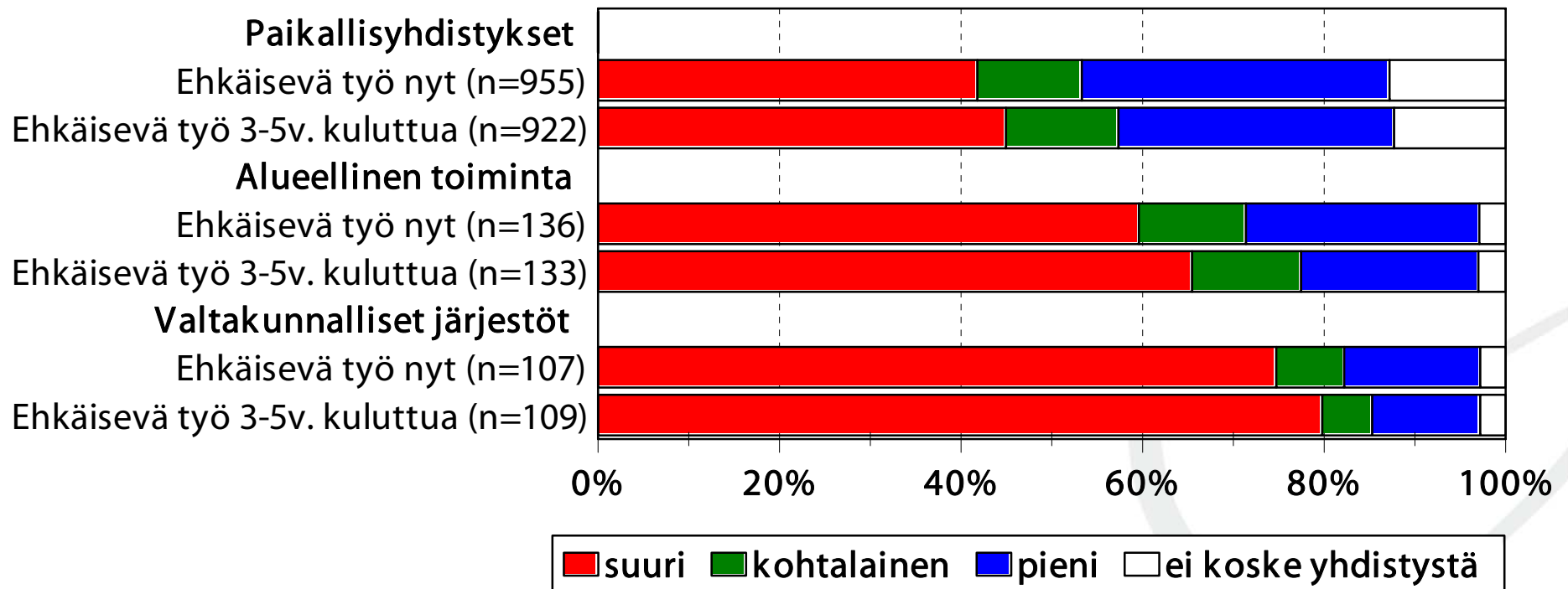
Järjestöbarometri 2007. Kuvio 10.

Uusia sosiaali- ja terveysyhdistyksiä syntyy runsaasti

- ♥ Vuonna 2006 Suomessa rekisteröitiin 158 uutta sosiaali- ja terveysyhdistystä
- ♥ Edellisvuoden tapaan luku vastaa 7% kaikista rekisteröinneistä

Ehkäisevän työn merkitys järjestöissä nyt ja tulevaisuudessa

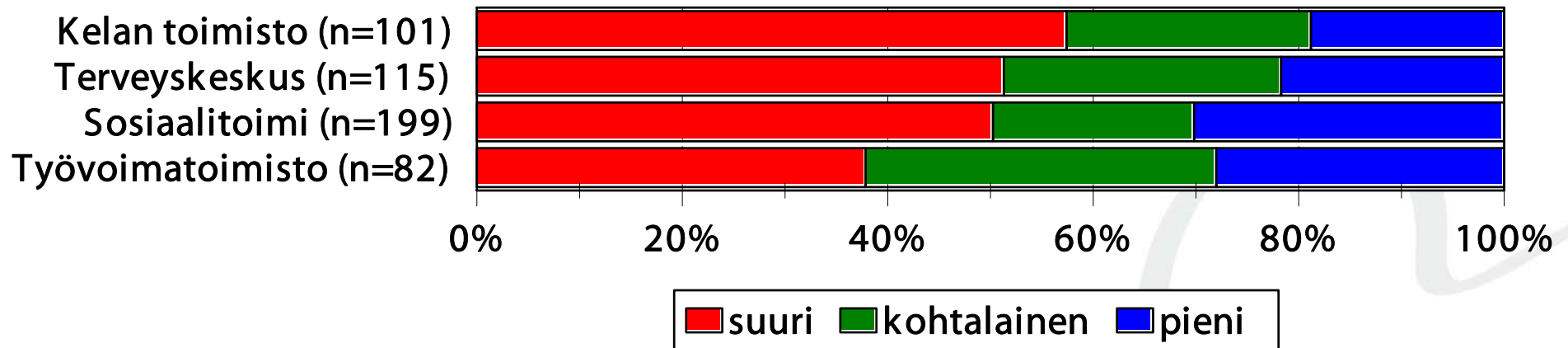
Järjestöbarometri 2007. Kuviot 20, 21, 23.

Mitä on ehkäisevä toiminta järjestöissä?

Järjestöjohdon, aluetyöntekijöiden ja yhdistysten arviot:

- ♡ 1. Tiedotusta, neuvontaa ja ohjausta
- ♡ 2. Vertaistukea
- ♡ 3. Virkistys-, liikunta- ja vapaa-ajantoimintaa
- ♡ 4. Vaikuttamistoiminta, palvelut ja koulutus
- ♡ 5. Koko järjestön toiminta

Julkisten toimijoiden arviot sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkityksestä ehkäisevässä työssä

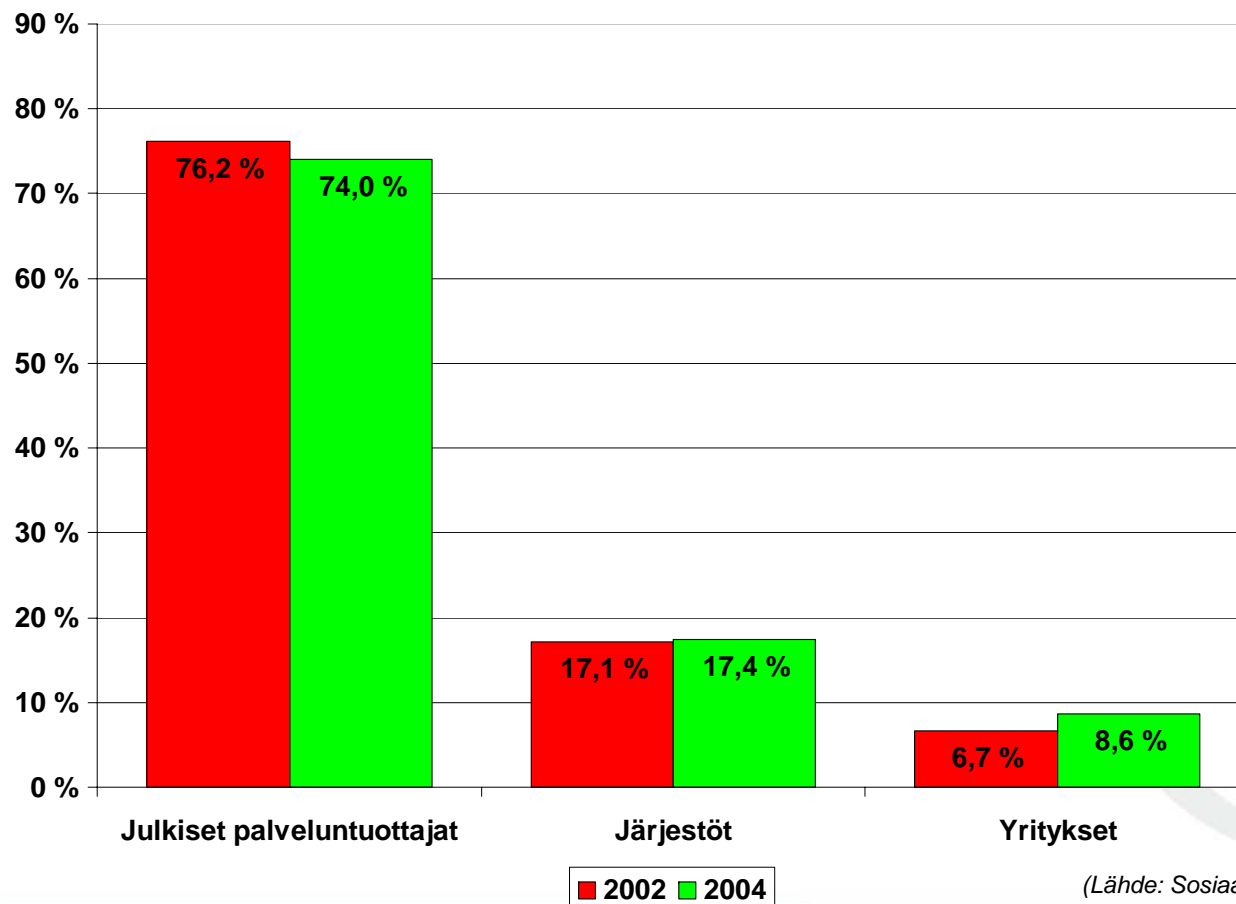

Urheilu- ja liikuntajärjestöjen merkitys nähdään sote-järjestöjä suurempana

Sosiaalipalvelut markkinoistuvat

Eri tuottajien osuus sosiaali- palveluista (kustannuksista)

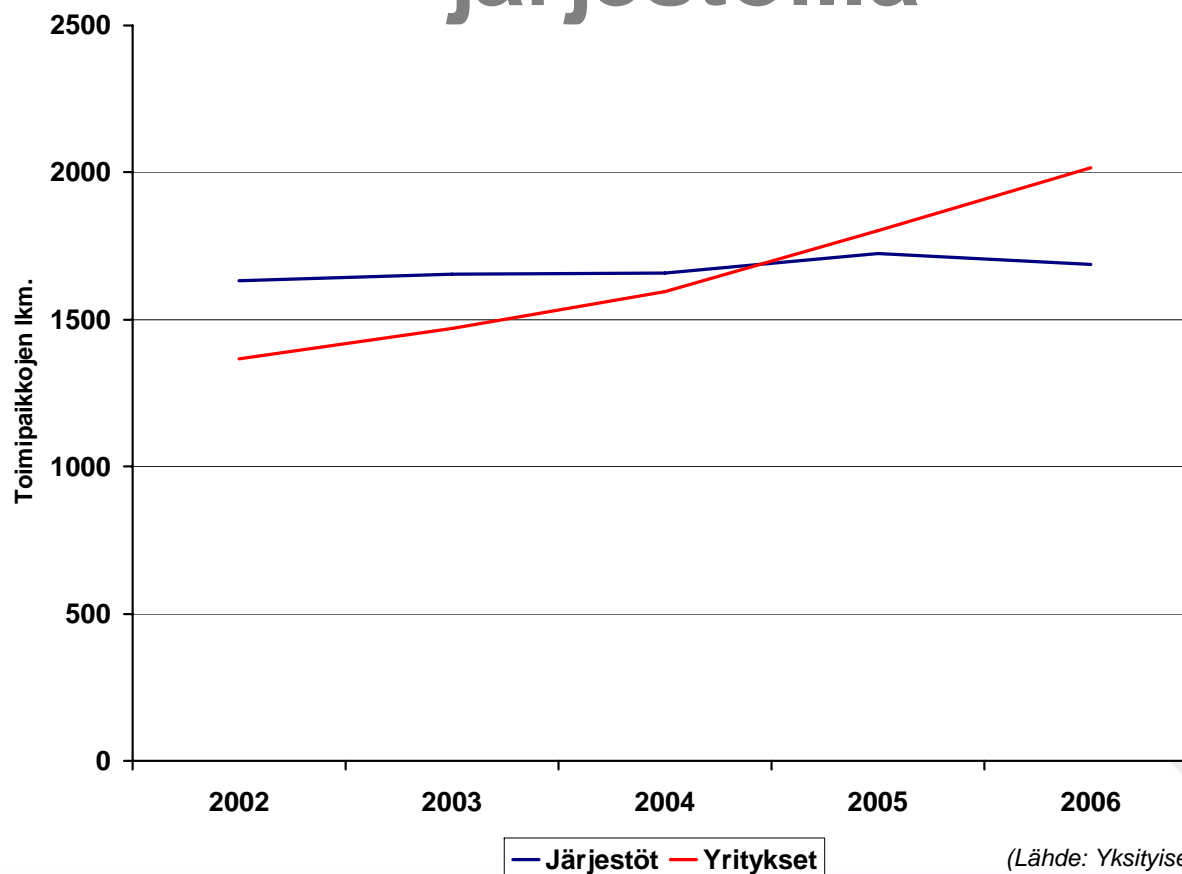
(Lähde: Sosiaaliturva 2007. SVT. Stakes)

Järjestöjen sosiaalipalvelut

- ♡ Järjestöillä vuonna 2006 1 687 sosiaalipalvelutoimipaikkaa (39 vähemmän kuin edellisvuonna)
- ♡ Niissä asiakkuuksia yli 110 000 (n. 12 000 vähemmän kuin edellisvuonna)
- ♡ Järjestöillä keskeinen rooli monissa palvelumuodoissa, esim. ensi- ja turvakoti-palveluissa ja päihdehuoltopalveluissa

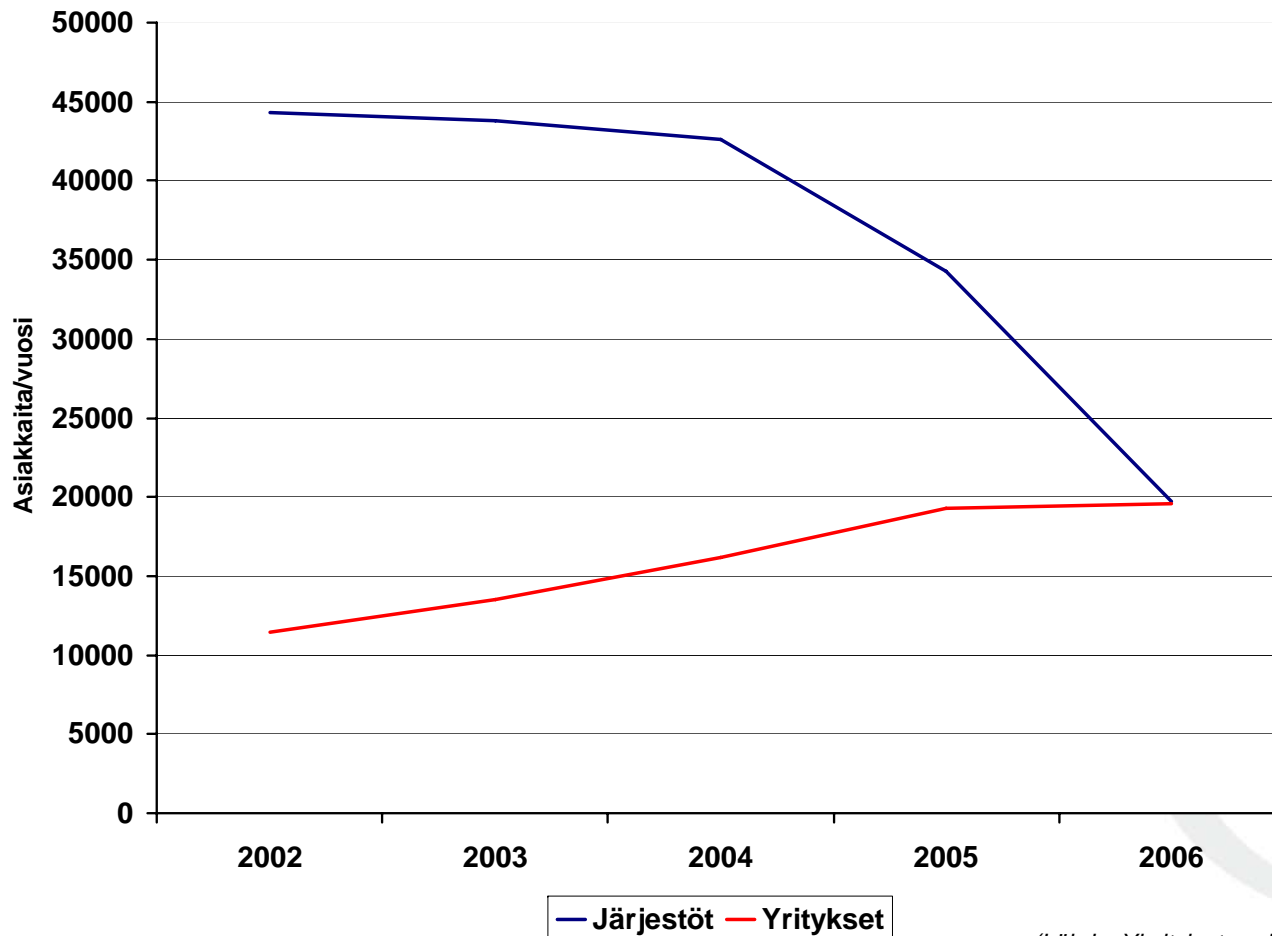
(Lähde: Yksityiset sosiaalipalvelut. SVT. Stakes.)

Yrityksillä enemmän sosiaalipalvelutoimipaikkoja kuin järjestöillä

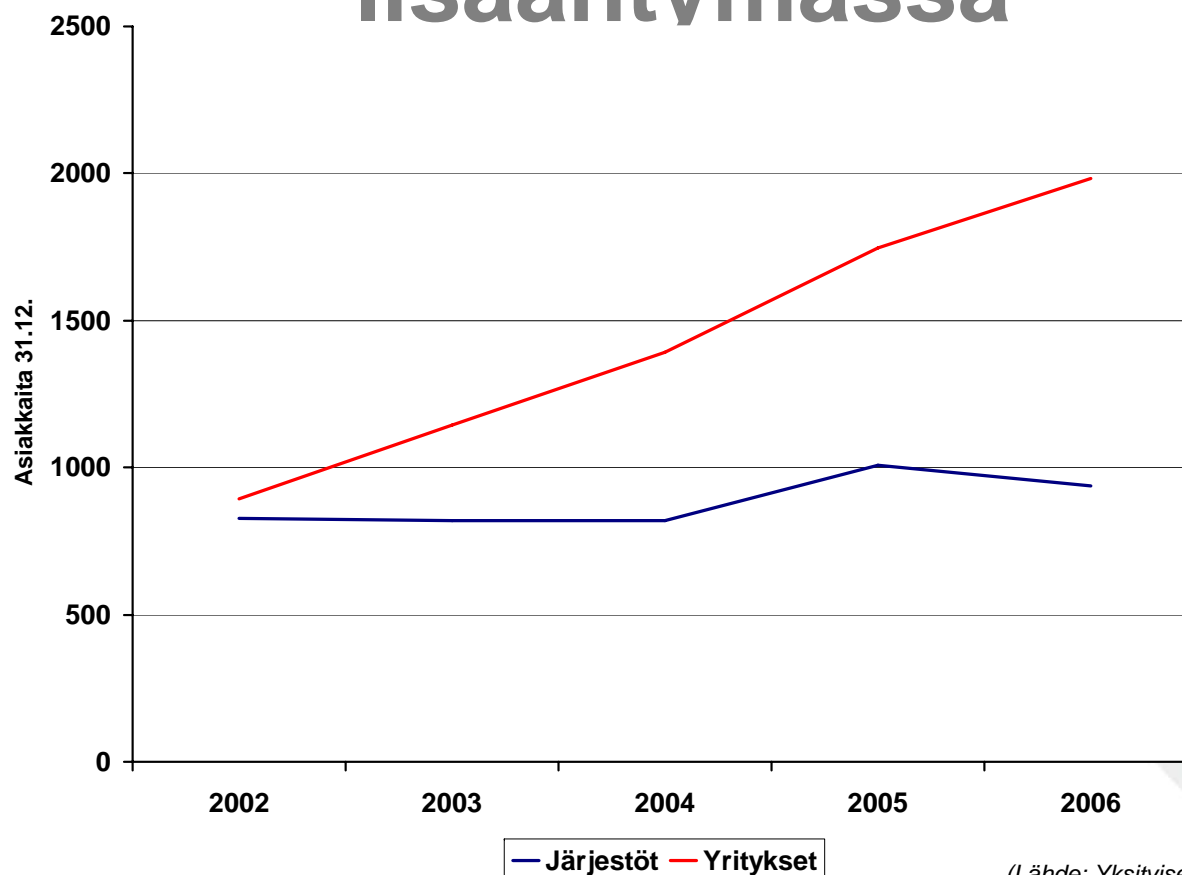
(Lähde: Yksityiset sosiaalipalvelut. SVT. Stakes.)

Järjestömaisesti tuotetut kotipalvelut vähenemässä

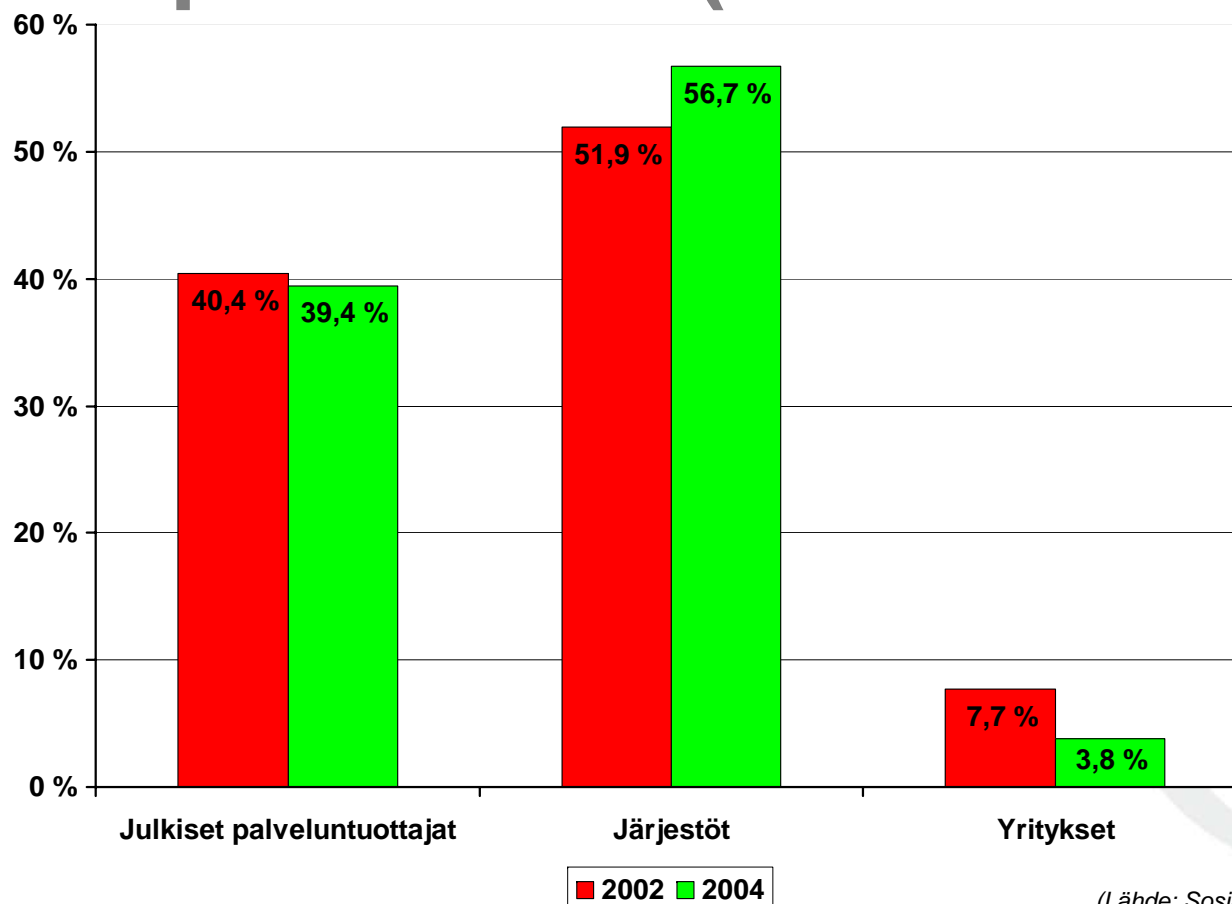
(Lähde: Yksityiset sosiaalipalvelut. SVT. Stakes.)

Yritysmäisesti tuotetut lastensuojelun laitospalvelut lisääntymässä

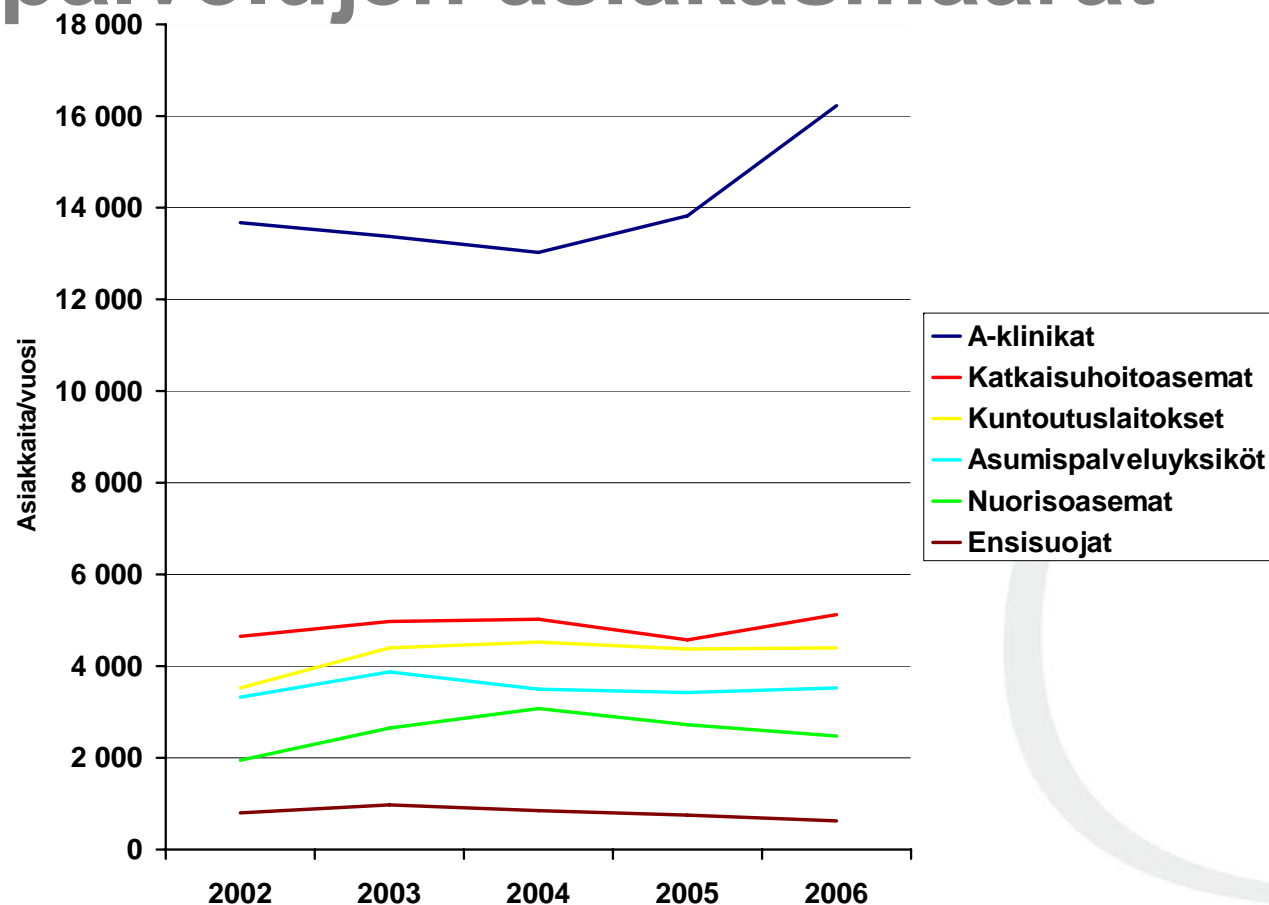
(Lähde: Yksityiset sosiaalipalvelut. SVT. Stakes.)

Eri tuottajien osuus päihdehuollon laitospalveluista (kustannuksista)

(Lähde: Sosiaaliturva 2007. SVT. Stakes)

Järjestöjen päihdehuolto- palvelujen asiakasmäärät

(Lähde: Yksityiset sosiaalipalvelut. SVT. Stakes.)

Moni järjestö yhtiöittänyt toimintaansa

- ♥ Vuosina 2004–2006 18 valtakunnallista sosiaali- ja terveysjärjestöä yhtiöittänyt palvelutoimintansa tai sen osia
- ♥ Yhtiöittäminen koskenut mm. asumispalveluja, kotipalveluja, kuntoutusta

Kuntoutus vuonna 2006

Sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskurssit

(32 valtakunnallisen järjestön asiakasmäärä yht. 20 600)

Neuvonta-, ohjaus- ja tietopalvelut

(11 valtakunnallisessa järjestössä yht. 70 kuntoutusohjaajaa)

Kuntoutustutkimukset

Ammatillinen erityisopetus ja koulutus

Muu työhön kuntoutus, terapiat ym.

Kehittämistoiminta

Kela osti järjestöiltä kuntoutuspalveluja 147 milj. €

RAY rahoitti järjestöjen kuntoutusta 37 milj. €

Kenelle kuntoutusta?

Vuonna 2006:

75 % järjestöistä myös yli 65-vuotiaita asiakkaita

57 % järjestöistä myös alle 16-vuotiaita asiakkaita

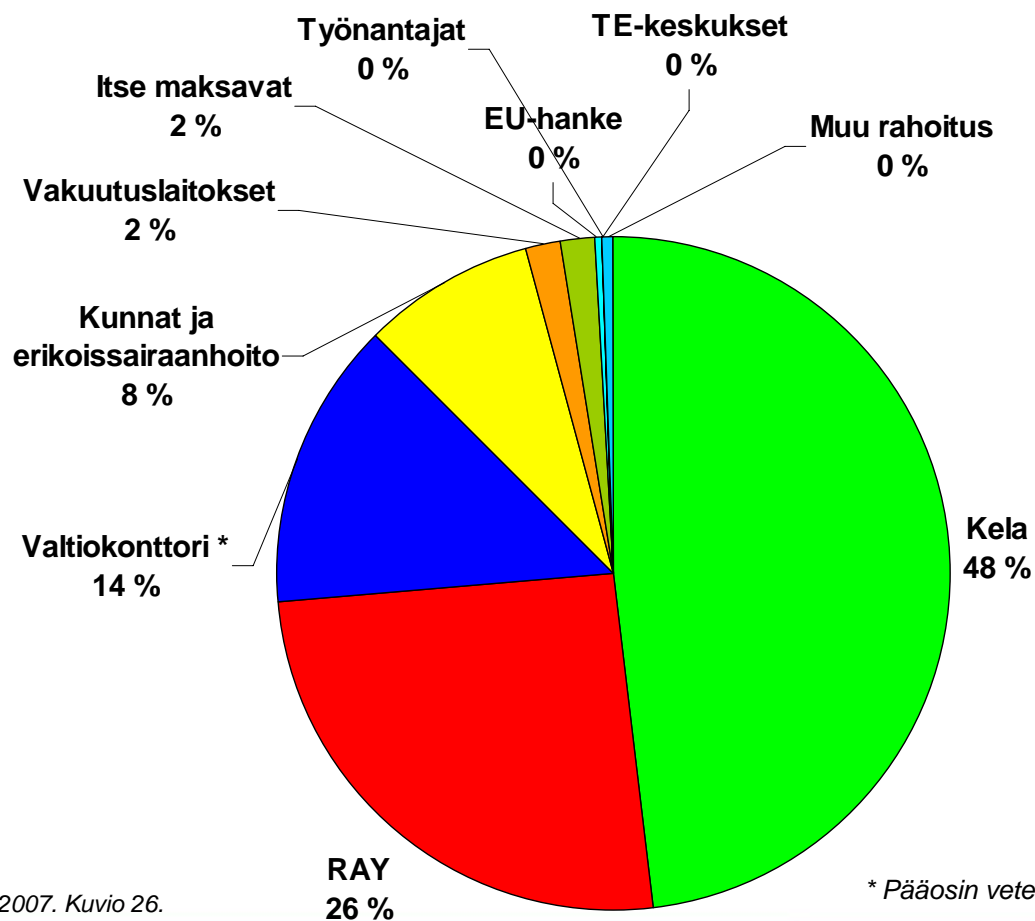
Yleisimmät syyt kuntoutuksen perusteena:

- elämäntilanteeseen liittyvät ongelmat
- ikäntymiseen liittyvät
- mielenterveyden ja käyttäytymisen ongelmat
- vammat, monivammaisuus sekä tule-sairaudet

Kuntoutusta vaille Suomessa liian usein jäävät (kuntoutusjohtajien arvio):

- Yli 65-vuotiaat (mm. vaikeavammaiset, aistivammaiset, dementoituneet ikääntyneet)
- Työ- ja toimintarajoitteiset työikäiset
- Omaishoitajat

Valtakunnallisten järjestöjen kuntoutustoiminnan tuotot

Järjestöbarometri 2007. Kuvio 26.

* Pääosin veteraanikuntoutukseen siirrettyä RAY:n tuottoa.

Järjestöjen kuntoutuspalvelut: Mikä asiakkaille merkityksellisintä?

- ♡ Erityisasiantuntemus ja osaaminen järjestöissä
- ♡ Arkipäivän tuntemus ja kokemustieto
- ♡ Saavutettavuus (ei aina lähetepakkoa)
- ♡ Monilla alueilla ainoa palvelun tarjoaja (mm. ikäihmiset)
- ♡ Vertaistuki
- ♡ Alueelliset verkostot
- ♡ Mahdollisuus edunvalvonta- ja muihin palveluihin ”samalla puolen pöytää”

Tulevaisuuden haasteet järjestöjen kuntoutuspalvelujen tuottamisessa

- ♡ Kela-yhteistyö (myös kuntoutuslaitoksissa)
- ♡ Jatkuvuus, oikea-aikaisuus ja kohdentuminen
- ♡ Vaikutusten ja tuloksellisuuden osoittaminen
- ♡ Rahoitus ja resurssit
- ♡ Toiminnan kasvuun liittyvät haasteet
- ♡ Ikäihmisten kuntoutus